

وقت‌کشی در سریال‌سازی ایرانی

■ اپیزود بطری، ابزاری ارزشمند در جعبه‌ابزار سریال‌سازی است، اما باید با هوشمندی و احترام به مخاطب به کار رود. هدف آن باید تقویت درام و شخصیت‌پردازی باشد، نه صرفاً بالا بردن مدت زمان سریال یا صرفه‌جویی نابجا در هزینه‌ها که به ضرر کیفیت داستان تمام می‌شود.

گروه فرهنگ و هنر – در دنیای تلویزیون و سریال‌سازی، اپیزود بطری (Bottle Episode) به‌عنوان یکی از تکنیک‌های اقتصادی شناخته می‌شود که هدف اصلی آن کاهش هزینه‌های تولید است. این نوع اپیزودها معمولاً در میانه فصل‌های سریال قرار می‌گیرند و با محدود کردن لوکیشن‌ها و تعداد بازیگران، فشار مالی بر تولید را کاهش می‌دهند.

در عین حال، اگر درست و خلاقانه اجرا شوند، می‌توانند فرصتی طلایی برای تمرکز روی شخصیت‌ها، تعمیق روابط و ایجاد کشش درام باشند. مشکل اساسی‌تری که اپیزود بطری صرفاً به ابزاری برای پرکردن زمان تبدیل نشود، به‌ویژه در سریال‌های ایرانی که فشار ساخت فصل‌های طولانی و محدودیت‌های بودجه‌ای باعث می‌شود این تکنیک بیش از حد و نادرست به کار رود. در قسمت هفدهم سریال «تاسیان»، بار دیگر با پدیده‌ای مواجه می‌شویم که به نظر می‌رسد بدل به قاعده‌ای نانوشته در بسیاری از سریال‌های ایرانی شده: وقت‌کشی عامدانه، درجا زدن روایت، و پرهیز از هر گونه پیش‌روی معنادار در داستان. این اپیزود نه تنها فاقد درام مرکزی و کشش داستانی است، بلکه به شکلی گل‌درشت و بی‌پروایانه تلاش می‌کند با قدیم‌زدن شخصیت‌ها، شوخی‌های بی‌مزه

و دیالوگ‌های تکراری زمان اپیزود را پر کند.

در خدمت تماشا، نه روایت

در این قسمت، شیرین و امیر به «بهشت موعود» می‌رسند؛ فضایی که می‌توانست بستری برای درگیری‌های تازه، تعلیق و یا حداقل تنش‌های درونی باشد. اما آنچه می‌بینیم، چیزی شبیه یک اپیزود بطری است که در بهترین حالت، می‌توانست در سه دقیقه خلاصه شود. نزدیک به یک‌سوم اپیزود در حال قد‌زدن و نگاه‌کردن شخصیت‌ها به یکدیگر می‌گذرد، بدون هیچ کنش قابل توجهی. برای همین مضحک‌ای به جای درام در روایت شکل می‌گیرد:

شیرین: محال بذارم دخترم عاشق ساواکی بشه!

امیر: ممنون اصلاً نمی‌ذارم! این دیالوگ، که ظاهراً قرار است جدی و با منطق باشد، نه تنها فاقد بار احساسی یا کنایه سیاسی است، بلکه با لحنی کهنه و بی‌رتم، بیشتر به طعنه ناخواسته شبیه است.

شخصیت‌ها به جای واکاوی درونی، تحلیل موقعیت، یا حتی تلاش برای گره‌گشایی، صرفاً به تأکید مجدد مواضع می‌پردازند.

قسمت هفدهم تاسیان بیش از آنکه در خدمت پیش‌برد داستان باشد، در خدمت پرکردن زمان است. شخصیت‌ها نه تحول می‌یابند، نه انتخاب می‌کنند، و نه حتی با بحرانی مواجه می‌شوند. این اپیزود، یک

نمونه روشن از سریال‌سازی "درجا" است که نه به جذابیت روایی می‌اندیشد، نه به همراهی مخاطب.

تکرار مکررات، زبان تصویری تهی

از منظر زبان بصری نیز، این قسمت چیزی جز باز تولید نماهای آشنا نیست: شات‌های پی‌درپی از شخصیت‌هایی که یا در حال قدم زدن‌اند، یا روی نیمکتی نشسته‌اند و به افق نگاه می‌کنند. و دیالوگ‌های بی‌محتوا می‌گویند. اگر قرار باشد چنین میزاسن‌هایی حامل معنا باشند، باید بازیر متن‌های روان‌شناختی، تعلیق روایی، یا نشانه‌گذاری دقیق همراه شوند، که در اینجا کاملاً غایب‌اند.

سریال‌سازی به مثابه اثبات‌زدن زمان

پدیده‌ی «اثبات‌زدن زمان» (Temporal Padding) یکی از تکنیک‌هایی است که سریال‌سازان برای بالا بردن تعداد قسمت‌ها بدون توسععی واقعی داستان به‌کار می‌برند. این تکنیک در ایران، به‌ویژه در آثار نمایش خانگی، با شدت و حدت بیشتری خود را نشان می‌دهد. نمونه‌هایی دیگر از این دست:

■ **یاغی (میانه سریال):** دقایق زیادی سکوت، قدم‌زدن یا تعقیب‌های بی‌هدف برای تزیین کش دادگی.

■ **خسوف:** گفتگوهای بی‌پایان در کافه‌ها که عملاً هیچ تغییری در مسیر داستان ایجاد نمی‌کنند.

کارگردان «بوقچی»:

دنبال افشاگری فوتبال ایران نبودیم

پیش از پخش سریال، خبرهایی مبنی بر افشاگری سریال «بوقچی» شنیده می‌شد. در «بوقچی» به مافیای فوتبال هم پرداختید یا بحث درام سریال برایتان در اولویت بود؟ نگاه‌ما به مافیای فوتبال خیلی جزئی است. شخصیت فوتبالی داستان ما تنها به یک نفر محدود شده است، به همین دلیل حواشی فوتبال هم خیلی کم‌رنگ است. مهمترین چیزی که برای من در این سریال اولویت داشت، بحث داستان‌گویی بود. در تحقیقاتی هم که انجام دادم قصه برایم جایگاه ویژه‌تری داشت و بارها به داستان و منطق داستان گویی تأکید کردم. برای اینکه دوست داشتم مخاطب با شخصیت‌های که می‌سازیم همذات‌پنداری کند و قصه را دوست داشته باشد.

پس «بوقچی» سریالی درباره افشاگری فوتبال نیست؟

نه. دنبال افشاگری نبودیم. همان‌طور که تا به امروز دیدید؛ یک شهر است با یک تیم فوتبال و خانواده‌هایی که در آن زندگی می‌کنند. بیشتر از این که به فوتبال و افشاگری در آن بپردازیم، خانواده‌ها را پررنگ کردیم. روابط آدم‌ها برایمان مهم بود. همچنین خط داستانی عاشقانه‌ای که همزمان با قصه اصلی پیش می‌رود. فوتبال هم بخشی از قصه است که به روند داستان کمک می‌کند. بهرام شخصیتی است که روایهای دست‌نیافتنی در زمینه فوتبال داشته و به آن رسیده‌ولی در مرحله‌ای فرصتی برایش ایجاد می‌شود که فوتبال را در سطح بالاتری دنبال کند.

چقدر از آنچه که در «بوقچی» می‌بینیم در فوتبال ایران رخ داده است؟

می‌توان گفت تمام آن اتفاقاتی که در «بوقچی» می‌بینیم در فوتبال ایران رخ داده است.

گروه فرهنگ و هنر – کارگردان «بوقچی» در گفت و گویی با تأکید بر این که در این سریال دنبال افشاگری نبودیم گفت: بیشتر از این که به فوتبال و افشاگری در آن بپردازیم، خانواده‌ها را پررنگ کردیم. روابط آدم‌ها برایمان مهم بود. فوتبال هم بخشی از قصه است که به روند داستان کمک می‌کند.

سریال «بوقچی» از ۱۵ خردادماه روانه آنتن شبکه ۳ سیما شده است. این سریال در ۱۷ قسمت در ژانر ورزشی، اجتماعی و کم‌دلی با نگاهی به حواشی دنیای فوتبال روایتگر داستانی در بستر این ورزش پر طر‌فدار است. در این سریال بازیگرانی چون حسن پورشیرازی، بیژن امکانیان، شهره سلطانی، امیر غفارمنش و رامین ناصر نصیر به ایفای نقش پرداخته‌اند.

حسن حبیب‌زاده، کارگردان این سریال، که پیش از این سابقه کارگردانی در حوز‌های مستند، تل‌فیلیم و فیلم‌های کوتاه داستانی را در کارنامه دارد، از مسیری می‌گوید که «بوقچی» طی کرده تا به این نقطه برسد. او در این مصاحبه از شباهت‌های سریال با واقعیت فوتبال ایران و نحوه انتخاب بازیگران، صحبت کرد.

داستان چند خطی اولیه چه ویژگی داشت که نظر شما را برای ساخت «بوقچی» ترغیب کرد؟

فیلمنامه اولیه را آقای محسن ملکی چندسال پیش نوشته بود. فیلمنامه‌ای ۱۳ قسمتی که طبعیتاً مرحله‌ای را طی کرده تا به اینجا رسیده است که البته از همان ابتدا هم قرار بود تغییراتی در آن ایجاد شود. ایده یک خطی هم داستان بوقچی ای بود که پیشنهاد مربیگری تیم فوتبال یک کارخانه را می‌گیرد و دلیل این پیشنهاد این است که افرادی می‌خواهند این تیم ببازد. همین ایده یک خطی، نظر من را جلب کرد، چون همان زمان سریال «تد لاسو» را هم دیده بودم و برانیم جالب بود. البته «تد لاسو» ش‌روعش با این قصه است؛ ولی خط اصلی داستان روی این ایده باقی نمی‌ماند. اما هدف ما

برقراری مسیرهای جدید پروازی

شرکت هواپیمایی کیش

شرکت هواپیمایی کیش در راستای سیاست‌های جدید خود مبنی بر گسترش مسیرهای داخلی و افزایش خدمات رسانی شایسته و مورد نظر مسافرین محترم، اقدام به برقراری پرواز در مسیرهای زیر نموده است:

تهران – زنجان

زنجان – کیش

مسافرین گرامی جهت کسب اطلاعات بیشتر و خرید بلیط می‌توانند با آژانسهای مسافرتی و یا دفاتر فروش کیش ایر تماس حاصل فرمایند و یا به سایت www.kishairlines.ir مراجعه نمایند .

روابط عمومی و امور بین الملل

شرکت هواپیمایی کیش

جهت درج آگهی ثبت شرکتها در روزنامه محلی اقتصاد کیش

به نشانی: روبروی دادگستری قدیم کیوسک احمد نیک پور مراجعه فرمائید

۰۹۳۴۷۶۸۰۹۷۷

و تعداد بازیگران، به‌طور عمده صرف‌قدم‌زدن بی‌هدف، دیالوگ‌های تکراری و سطحی و عدم پیشرفت در داستان شده است. در نتیجه: رتبه سریال کندی‌شود؛ مخاطب خسته و بی‌انگیزه می‌شود و کلیت روایت به سمت کسالت پیش می‌رود.

اپیزود بطری، ابزاری ارزشمند در جعبه‌ابزار سریال‌سازی است، اما باید با هوشمندی و احترام به مخاطب به کار رود. هدف آن باید تقویت درام و شخصیت‌پردازی باشد، نه صرفاً بالا بردن مدت زمان سریال یا صرفه‌جویی نابجا در هزینه‌ها که به ضرر کیفیت داستان تمام می‌شود.

سازندگان ایرانی، به‌ویژه در دوران ساخت سریال‌های نمایش خانگی که رقابت برای جذب مخاطب بالا است، باید به این نکته توجه کنند که: کیفیت روایت و کشش داستان، همیشه بر کمیت و زمان تکراری ارجح است.

حتی من معتقدم این یک مقیاس کوچکی از اتفاق‌های فوتبال ایران است و فوتبال و حواشی‌اش آنقدر وسیع و بزرگ است که بی‌شک با یک سریال حق مطلب ادا نمی‌شود. قطعاً خیلی از نکات ناگفته مانده و به آن پرداخته نشده است. ولی بی‌شک ماجراهای فوتبالی که در سریال می‌بینید اتفاق افتاده است حال‌در مقیاس کوچک‌تر.

با این اوصاف در «بوقچی» خط قرمزهایی را هم رد کرده اید؟

به نظرم با توجه به شرایطی که در تلویزیون است؛ خط قرمزی را رد نکرده‌ایم و حتی هدف ما هم با گذاشتن روی خط قرمزها و حساسیت‌ها نبوده است. من می‌خواستم بر اساس خط داستانی که دوست داشتم روایت‌کننده یک قصه برای مخاطب‌باشم.

شرکت صنایع چوبی

حلاج

با ۲۵ سال سابقه فعالیت در کیش

**کلیه سفارشات MDF، چوبی
دکوراسیون غرفه و منزل**

۰۹۳۴۷۶۹۸۲۵۲

جزیره کیش، شهرک صنعتی درخت سبز، صنعت ششم، پلاک R۱